

KJÆRLIGHETENS LILLESØSTER

I dag skal det handle om tilgivelse. Tilgivelsen er Kjærlighetens lillesøster. Uten at vi tilgir, mister kjærligheten sin troverdighet.

Dette hellige evangeliet står skrevet hos evangelisten Markus i det 11. kapitlet.

Jesus sa: «Men når dere står og ber og har noe å anklage en annen for, da tilgi ham, for at dere kan få tilgivelse hos deres Far i himmelen for det dere selv har forbrutt. Men om dere ikke tilgir, skal heller ikke deres Far i himmelen tilgi det dere har forbrutt.» Mark 11,25-26

Slik lyder det hellige evangeliet

Tilgivelsen er ikke et sakrament, men det er beslektet. Et sakrament er en handling knyttet til et element - vann, brød eller vin - som det igjen knytter seg et løfte om frelse til. Jesus knytter et løfte til vår handling når vi tilgir: At Far i himmelen skal tilgi oss det vi har forbrutt. «Tilgi oss vår skyld, slik vi tilgir våre skyldnere,» ber vi i Fadervår. Men så gjør Jesus en tilføyelse som høres ut som en trussel: «Men om dere *ikke* tilgir, skal heller ikke deres Far i himmelen tilgi det dere har forbrutt.»

Hva om vi ikke tilgir og heller ikke Gud tilgir, hva skjer oss da, kommer vi ikke til himmelen når vi dør? Sannelig om jeg vet. De evige ting er Guds sak. Jeg er opptatt av *her og nå*, og jeg vet dette: Om vi ikke tilgir, om vi fastholder vårt nag og vår følelse av å være overkjørt, såret, krenket, fornærmet eller snytt – da har vi det ikke godt. Da bygger vi murer om vårt hjerte og graver vollgraver mot vår neste. Da opprettholder vi vonde relasjoner og blir til slutt alene med oss selv. Da er vi så langt unna himmelen vi kan komme.

I dag vil jeg sette Jesu undervisning inn i et perspektiv vi sjelden tar fram når vi snakker om tilgivelse. Jeg skal ikke snakke om tilgivelse i relasjon til hvem som helst som vi iblant skrubber oss på. I dag skal jeg snakke om det å tilgi seg selv, tilgi sine foreldre og til slutt om å tilgi Gud.

La oss starte med det å tilgi seg selv: En dansk venninne ga meg et kort hvor det sto: *Hav tålmodighet, men først og fremmest med dig selv*. Selvfordømmelsen ligger på lur, og det dreier seg om alt fra perfeksjonistens irritasjon over den ørlille feilen man gjorde som overskygger alt det som ble bra, til den synden man begikk som man stadig kommer tilbake til og aldri får lagt helt død. Dette er et så kjent fenomen at liturgien for skriftemål

inneholder en egen bønn om å tro: «Gi meg din Hellige Ånd, så jeg *tror* ordet om at mine synder er tilgitt.» Ja, for det er ingen mening i å gå og bekjenne den samme synden mange ganger og få tilgivelse for den samme feilen mange ganger. Det er nok med én gang, og vi må ta skriftemålet og syndstilgivelsen så alvorlig at vi faktisk tror på at det holder med den ene gangen. Når det er sagt: De fleste av oss gjør stadig nye feil, så skriftemål og syndsforlatelse kan man hyppig få bruk for!

Men selvfølgelig er den trofast uvenn. Den er djevelens verk. Det er djevelen som vil ta fra oss troen på at Jesu død for vår skyld er god nok. (Luk 8,11) Var det opp til djevelen, burde enhver straffes med døden for sin synd. Var det opp til djevelen var vi alle døde. Men Gud ville det annerledes! Gud er kjærlighet. Gud er tilgivelse. Gud er liv og glede! Gud vil frigjøre oss fra skyld. Derfor tar han all skyld på seg og lar oss gå fri.

Å tilgi setter fri. Tilgivelsen er Kjærlighetens lillesøster. Uten at vi tilgir, mister kjærligheten sin troverdighet. Men uten at vi er trygge i vår identitet som tilgitte syndere, er det vanskelig å tilgi andre. Jesus sa en gang: «Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre» (Joh 13,34), og Paulus skrev: «Som Herren har

tilgitt dere, skal dere tilgi hverandre,» sa Paulus (Kol 3,13).
Tilgivelsen sitter løst hos Jesus. Det er klart den gjør det! Han kom til verden fordi han elsker oss og ønsker forsoning og tilgivelse. Det ligger i Guds vesen å bryte ned murer.

Fortellingen vi hørte i sted om forsoningen mellom brødrene Esau og Jakob (1 Mos 33,1-11), er en god illustrasjon på hva som ligger Gud aller mest på hjertet: At vi skal søke og få tilgivelse. Og har vi først fått tryggheten i at vi er tilgitt, er det lett å tilgi andre. Min erfaring er at det ikke er vanskelig å få tilgivelse hos andre når man først tar mot til seg og ber om unnskyldning. Den øvelsen har jeg måttet gjøre noen ganger!

Å tilgi seg selv er kanskje det vanskeligste vi gjør. Det nest vanskeligste er å tilgi sine foreldre. Som barn er vi avhengig av å knytte oss sterkt til våre foreldre, også om de gjør oss vondt. Små barn og dyr gjør det av instinkt og for å overleve. De bånd av lojalitet som barn har til sine foreldre er svært sterke – helt til man får behov for å løsrive seg. Det behovet kommer kanskje sterkere når man begynner å se foreldrenes feil og mangler. Nettopp fordi de er våre foreldre som vi hadde så stor tro på, blir sinnet og opposisjonen forsterket. Det kan ta mange år, og man kan bli godt voksen, før man innser at foreldre også bare er

mennesker. Å tilgi sine foreldre at de ikke er ufeilbarlige, er nødvendig for vår egen modning som mennesker. Først når vi slutter å legge skylden på foreldrene, men tar ansvar for eget liv, blir vi frie til å handle og gjøre egne valg.

Vårt forhold til foreldrene likner ofte på vårt forhold til Gud. Noen legger skylden på Gud for alt som går galt: Hvis Gud er god, hvordan kan Gud da tillate alt det onde som skjer, sies det. Men hvem har sagt at Gud har ansvaret for alt det onde som skjer? Hvem har sagt at Gud kan gripe inn og styre mennesker i deres valg? Det blir som å legge skylden på foreldrene for at de ikke til enhver tid redder oss ut av vanskelige situasjoner. Det er å ha et usunt forhold både til foreldre, til seg selv og til Gud.

Gud har gitt oss frihet og ansvar. Gud har gitt oss skaperkraft og evner. Gud har gitt oss en god startpakke. Som en god forelder, slipper Gud taket i sine barn og lar oss stå på egne ben. Som en god foreldre, sier Gud at du alltid er velkommen hjem. Hos Gud kan vi søke råd i meditasjon og bønn. Hos Gud kan vi utøse vårt hjerte og søke trøst. Men vi er vel mange som har erfart at Gud ikke løser våre problemer. Vi henvises til hverandres hjelp og til selv å finne ut av det. Det kan være vanskelig å akseptere at Gud ikke alltid hjelper. Samtidig er det et uttrykk for det ansvaret og

friheten Gud har skapt oss til å ha og forvalte. Kanskje må vi starte med å tilgi Gud for at Gud ikke lever opp til våre forventninger. Først da kan vi bli de frie og ansvarlige menneskene Gud skapte oss til å være.

Tilgivelsen gjør fri. Derfor tilgir Gud oss. Derfor skal vi tilgi Gud, våre foreldre og oss selv. Tilgivelsen er Kjærlighetens lillesøster. Hun løper foran og rydder bort skarpe steiner og greiner som har falt over stien så Kjærligheten kan komme frem og sette sine fotspor i våre liv. Og der kjærligheten får fotfeste, gror glede og fred.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige Ånd som var, er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.